

K O M E N T Á Ř

Vývoj v prosinci 2007

A. Indexy cen vývozu a dovozu zboží

Meziměsíční srovnání:

- **Vývozní** ceny klesaly již šestý měsíc, tentokrát o 1,3 %, a to zejména z důvodu posílení kurzu koruny. Největší vliv na pokles celkového meziměsíčního indexu mělo snížení cen strojů a dopravních prostředků o 1,4 % (především strojů a zařízení k výrobě energie). Pokles cen postihl všechny skupiny kromě živočišných a rostlinných olejů. Z významnějších skupin se nejvíce snížily ceny ostatních surovin o 1,9 %, ceny polotovarů o 1,4 % a ceny průmyslového spotřebního zboží o 1,2 %.
- **Dovozní** ceny také klesaly již šestý měsíc v řadě, v prosinci o 0,6 %. Jedním z hlavních důvodů bylo rovněž posílení koruny. Největší vliv na snížení celkového meziměsíčního indexu měl, shodně jako u vývozu, pokles cen strojů a dopravních prostředků o 1,1 % (zejména strojů a zařízení k výrobě energie). Výrazněji se snížily i ceny polotovarů o 1,7 % (hlavně neželezných kovů), ceny průmyslového spotřebního zboží o 0,9 % a ceny chemikálií o 0,6 %. Z významnějších skupin rostly pouze ceny minerálních paliv o 2,4 % (zvláště plynu).
- **Směnné relace** v prosinci dosáhly hodnoty 99,3 % (v listopadu taktéž 99,3 %) a setrvávají tak již třetí měsíc v negativních hodnotách. Nejnižší hodnota směnných relací byla u minerálních paliv - 96,2 %, nápojů a tabáku - 98,4 %. Směnné relace strojů a dopravních prostředků dosáhly hodnoty 99,7 %. Z významnějších skupin dosáhly pozitivních hodnot směnné relace pouze u polotovarů - 100,3 %.

Meziroční srovnání:

- Ceny **vývozu** se v prosinci snížily o 2,1 % (v listopadu o 1,4 %) a klesaly tak druhý měsíc. Důvodem byl zejména posilující kurz koruny. Nejvíce se snížily ceny strojů a dopravních prostředků, a to o 4,1 % (především silničních vozidel), průmyslového spotřebního zboží o 3,7 % a ceny chemikálií o 2,7 %. Naopak z významnějších skupin nejvíce rostly ceny potravin, a to o 14,3 % (především obilovin a obilných výrobků).
- **Dovozní** ceny klesaly již pátý měsíc, tentokrát o 1,3 % (v listopadu o 1,6 %), což bylo i zde způsobeno zejména posilujícím kurzem koruny. Největší vliv na pokles celkového meziročního indexu mělo snížení cen strojů a dopravních prostředků o 4,7 % (hlavně kancelářských strojů a zařízení k automatickému zpracování dat). Výraznější pokles zaznamenaly i ceny průmyslového spotřebního zboží o 5,0 %, ceny polotovarů o 4,6 % a ceny chemikálií o 1,5 %. V ostatních skupinách ceny rostly, významněji u minerálních paliv o 17,6 %, ostatních surovin o 6,1 % a u potravin, kde se ceny zvýšily o 4,9 % (především zeleniny a ovoce).
- **Směnné relace** dosáhly hodnoty 99,2 % (v listopadu 100,2 %), kdy klesaly již šestý měsíc a poprvé od srpna roku 2006 sestoupily do negativních hodnot. Nejnižší hodnoty směnných relací byly zaznamenány u minerálních paliv 91,4 %, ostatních surovin 94,6 % a chemikálií 98,8 %. Naopak pozitivní hodnoty směnných relací dosáhly, z významnějších skupin, potraviny 109,0 %, polotovary 103,8 % a průmyslové spotřební zboží 101,4 %. V nejméně významnější skupině stroje a dopravní prostředky dosáhly směnné relace hodnoty 100,6 %.

B. Indexy cen mezinárodní dopravy a bankovních služeb

Meziměsíční srovnání:

- *U mezinárodní železniční dopravy osobní se ceny po území ČR (aktiva) zvýšily o 9,7 %, ve směru z ČR (pasiva) o 4,3 % a u tranzitu o 12,4 %. V cenových změnách se promítly změny kurzu EUR a nové tarify evropských železnic (včetně Ceníku mezinárodního jízdného TCV – ČD), které vstoupily v platnost 9.12.2007 v souvislosti se změnou Jízdního řádu 2007/2008. V kilometrovníku byly upraveny i kilometrické vzdálenosti relací ve směru na západ. Pouze Železnice PKP (Polsko) svůj mezinárodní tarif nezvyšovala.*
- *U mezinárodní železniční dopravy nákladní (jen po území ČR) se index cen v dovozním směru zvýšil o 0,9 %, ve vývozním směru o 1,0 % a u tranzitu se vlivem změny kurzu snížil o 2,9 %.*
- *Ceny mezinárodní letecké dopravy osobní klesly ve směru do ČR o 3,1 %, ve směru z ČR jen o 0,1 %. U nákladní dopravy klesl index cen ve směru do ČR o 3,8 %, ve směru z ČR zůstal beze změny.*
- *Ceny bankovních služeb ve styku se zahraničím se nezměnily.*

Meziroční srovnání:

- *U mezinárodní železniční dopravy osobní se ceny zvýšily po území ČR (aktiva) o 5,7 %, ve směru z ČR (pasiva) o 3,8 % a ceny tranzitu o 8,5 %.*
- *U mezinárodní železniční dopravy nákladní (jen po území ČR) se index cen snížil u dovozního směru o 0,8 %, u tranzitu o 5,8 %. U vývozního směru o 2,7 % vzrostl.*
- *Ceny mezinárodní letecké dopravy osobní klesly ve směru do ČR o 19,9 % a o 10,8 % ve směru z ČR. U nákladní dopravy ceny ve směru do ČR klesly o 6,7 %, ve směru z ČR zůstaly pod úrovní loňského roku o 0,9 %.*
- *Ceny bankovních služeb ve styku se zahraničím zůstaly beze změny i ve srovnání s minulým rokem.*

Vývoj v roce 2007

A. Indexy cen vývozu a dovozu zboží

- V průměru za celý rok 2007 se vývozní ceny **meziročně** zvýšily o 1,3 % (v roce 2006 pokles o 1,2 %), dovozní ceny se naopak snížily o 1,0 % (v roce 2006 růst o 0,3 %). Na vývoj cen zahraničního obchodu v roce 2007 působilo posilování koruny vůči euru a dolaru, které tyto indexy snižovalo, růst cen skupin ostatní suroviny (především rud kovů) a potravin je naopak zvyšoval.
- Ve **vývozu** se nejvýrazněji zvýšily ceny skupiny ostatní suroviny o 12,6 % (zejména rud kovů). Z významnějších sledovaných skupin rostly ceny polotovarů o 3,7 % a ceny potravin o 12,2 %. Klesly pouze ceny strojů a dopravních prostředků (zejména zařízení k telekomunikaci a záznamu a reprodukci zvuku) a průmyslového spotřebního zboží shodně o 0,8 %.
- V **dovozu** se nejvíce snížily ceny strojů a dopravních prostředků o 3,7 % (především kancelářských strojů a zařízení k automatickému zpracování dat), průmyslového spotřebního zboží o 3,0 % a minerálních paliv o 1,3 %. Naopak z významnějších skupin nejvíce rostly ceny ostatních surovin o 7,1 % (zejména rud kovů), ceny potravin se zvýšily o 2,8 % a ceny polotovarů o 2,0 %.
- **Směnné relace** dosáhly v úhrnu v roce 2007 pozitivní hodnoty 102,3 % (v roce 2006 činily 98,5 %). Jejich výše však v průběhu roku 2007 postupně klesala – v 1. čtvrtletí 103,7 %, ve 4. čtvrtletí již pouze 100,3 %.

B. Indexy cen mezinárodní dopravy a bankovních služeb

- U **mezinárodní železniční dopravy osobní** byly cenové změny v průběhu roku 2007 ovlivněny pouze změnami kurzu EUR a v prosinci 2007 zvýšením cen většiny evropských železnic. Ceny proti roku 2006 byly v průměru nižší po území ČR (aktiva) o 1,2 % a u tranzitu o 1,0 %, ve směru z ČR (pasiva) byly o 1,6 % vyšší, což však bylo u aktiv o 4,4 p.b., u pasiv o 5,7 p.b. a u tranzitu o 4,6 p.b. více než v roce 2006. V tomto vývoji se kromě dvojího zvýšení tarifních cen většiny evropských železnic (vždy v prosinci let 2006 a 2007) promítly i změny kurzu EUR, které, vzhledem k posílení CZK vůči EUR během roku 2007, ceny naopak snižovaly.
- **Ceny mezinárodní železniční dopravy nákladní** (jen po území ČR) byly v dovozním směru téměř po celý rok nižší než v roce 2006, ve vývozním směru stoupaly až v druhé polovině roku. V lednu 2007 totiž došlo ke snížení tarifních cen pro většinu dovozních vzdáleností. To se promítlo do sledovaných průměrných cen, které v průměru za rok 2007 klesly v dovozním směru o 4,6 %, ve vývozním směru se roční průměr nezměnil, což bylo o 1,4 p.b. méně, resp. o 1,2 p.b. více než v roce 2006. U tranzitu, kde se ceny celý rok měnily pouze vlivem změny kurzu EUR, klesly v průměru o 1,7 %, což však bylo o 3,2 p.b. více než v roce 2006.
- **Ceny mezinárodní letecké dopravy osobní** ve směru do ČR, kde se kromě cenových změn projevují i změny kurzů cizích měn, klesly v průměru o 8,5 %, což představuje pokles 7,5 p.b. proti roku 2006. I ve směru z ČR ceny klesly, průměrně o 6,2 %, takže byly o 7,3 p.b. nižší než v roce 2006. U nákladní dopravy ve směru do ČR byly ceny kromě čtvrtého čtvrtletí vyšší, v průměru vzrostly o 3,1 %, což bylo o 1,7 p.b. více než v roce 2006. Ve směru z ČR byly ceny celý rok nižší než v roce 2006, pokles činil 4,3 %, ale byly v průměru o 4,5 p.b. vyšší než v minulém roce.
- **Ceny bankovních služeb ve styku se zahraničím** za hladké platby vzrostly v porovnání s rokem 2006 v průměru o 1,1 %, za dokumentární akreditivy klesly o 1,4 % (tj. o 4,8 p.b. méně, resp. 1,9 p.b. více než v roce 2006), ceny za dokumentární inkasa se celý rok nezměnily, stejně jako loni. Roční průměr cen v úhrnu byl o 0,8 % vyšší, což však bylo o 3,7 p.b. méně než v roce 2006.